

E-mail
mkarskens@consumentenbond.nl

Doorkiesnummer
070-4454439

Doorkiesnummer telefax
070-4454591

Uw kenmerk

Ons kenmerk
MK/73666

Datum
7 december 2012

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste Commissie voor VJ
Voorzitter
Mevrouw T.M. Jadnanansing
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Onderwerp
Modernisering auteurs- en naburigrecht
online en doorbreken van de status quo

Geachte voorzitter en leden van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie,

Namens de Nederlandse en Franse consumenten, artiesten en auteursorganisaties, verenigd in het Platform 3©DA – Consumers and Creators for Creation in the Digital Age (www.3c-da.org), vragen wij uw aandacht voor het volgende.

In 2010 publiceerden Consumentenbond en muziek- en acteursbonden Ntb en FNV KIEM gezamenlijke voorstellen voor een nieuwe thuishopieregeling, gekoppeld aan een voorstel te stimuleren dat in de markt voor de toekomst gekozen zal worden voor vrijwillig collectief beheer ter regulering van peer-to-peer gebruik. Deze voorstellen waren noodzakelijk beperkt door de ruimte die de huidige Europese Richtlijnen ons ook nu nog bieden.

Ook eind vorig jaar riepen wij, gesteund door 12 overige beroepsverenigingen en vakbonden voor auteurs en artiesten in Nederland, nogmaals op om af te zien van invoering van een downloadverbod en "in Nederland en in Europa te streven naar aanpassing van regelgeving gericht op vergoedingen en collectief beheer ter regulering van het gebruik van beschermde audio- en audiovisuele werken op het internet".

Tot onze vreugde stellen wij vast dat het nieuwe thuishopiestelsel dat in Nederland per 1 januari 2013 zal worden ingevoerd grote gelijkenissen vertoont met de voorstellen die wij namens consumenten, auteurs en artiesten in 2010 deden. Met grote zorg echter hebben wij kennis genomen van het voornemen van het kabinet opnieuw te onderzoeken of invoering van een 'uitgekleed downloadverbod' een begaanbare weg zal blijken te zijn.

Consumentenbond

Dan weet je het.

Enthovenplein 1 Postbus 1000 2500 BA Den Haag
telefoon +31 70 445 45 45 fax +31 70 445 45 96
www.consumentenbond.nl

Monopolypositie en blokkade van nieuwe digitale diensten

Consumentenbond, Ntb en FNV KIEM zijn er van overtuigd dat juist de keuze van de Europese wetgever om voor on-demand digitale diensten individuele exploitatie voor te schrijven (in tegenstelling tot bijvoorbeeld radio-uitzendingen offline) en de keuze in diverse Europese landen om in meerdere en mindere mate bij regulering van het rechtenbeheer online voor restrictieve maatregelen, de ontwikkeling van een kwalitatief, sterk en voldoende legaal aanbod in de weg staat.

De huidige inrichting van het auteurs- en naburig recht betreffende on-demand digitale diensten geeft feitelijk muziek- en film/tv-producenten een monopolypositie op de digitale markt, die zij offline voor openbaarmakingen van audiowerken niet hebben. Hierdoor worden auteurs- en naburige rechten op de digitale markt zeer gefragmenteerd beheert, met als gevolg hoge drempels voor innovatie en een rem (de facto en de jure blokkade) op de ontwikkeling van nieuwe digitale diensten door ondernemers.

“Radiomodel”

Een ondernemer die online muziek en/ of films wil aanbieden moet per muzieknummer of film onderhandelen voor het verkrijgen van de rechten en over de prijs. Vergelijk dat met de offline situatie die geldt voor de openbaarmaking van muziek: een radiozender kan bij Sena en Buma voor de muziek die hij wenst te spelen alle rechten (rechten van de liedjesschrijvers, de producenten en alle musici die op de opname te horen zijn) verkrijgen tegen een vaste vergoeding. Zou de radiozender - zoals bij digitale on-demand diensten- gedwongen zijn om individueel te onderhandelen, dan zou dat radio-uitzending praktisch onuitvoerbaar en economisch onrendabel maken. Voor een uitzending van een half uur waarin 10 muzieknummers worden gedraaid, zouden alleen al voor het verkrijgen van toestemming voor het Naburig Recht (rechten van de producent en uitvoerenden) minimaal 10 aparte onderhandelingstrajecten moeten worden doorlopen. Met de mogelijkheid voor degene die de rechten op een liedje beheert (in dit geval meestal de platenmaatschappij) om überhaupt geen toestemming te verlenen voor uitzending, dan wel een dermate hoge prijs te vragen voor de rechten dat dit onrendabel is voor het radiostation.

De hoge transactiekosten voor online audio-en audiovisuele diensten zijn dus het directe gevolg van genoemde keuze van de Europese wetgever om individuele exploitatie voor te schrijven. Dit creëert een feitelijke monopolypositie voor grote rechthebbende platen- en filmmaatschappijen. Hoewel door digitale innovatie in principe ieder individu over de middelen beschikt om online zijn/ haar eigen on-demand streaming dienst te beginnen, komt er in de praktijk weinig tot niets van de grond. Innovatie en nieuwe particuliere initiatieven krijgen geen kans als de platen- en filmmaatschappijen daar niet nadrukkelijk mee instemmen.

Voorstellen voor regulering van online rechtenbeheer

Tezamen met de Franse consumenten-, burgerrechten- en artiestenorganisaties hebben wij daarom vandaag voorstellen gepresenteerd voor daadwerkelijke modernisering van het auteurs- en naburig recht online en het doorbreken van de bestaande status quo.

Over één ding is immers vrijwel iedereen het eens: de huidige status quo (d.w.z. het gebrek aan zowel voldoende legaal aanbod, als een eerlijke beloning voor auteurs en artiesten) is niet langer acceptabel.

Het 3©-DA Platform stelt daarom twee elkaar aanvullende maatregelen voor:

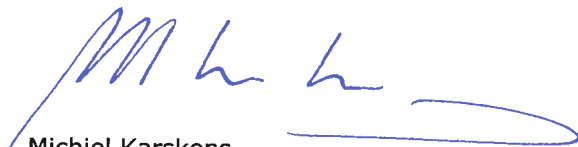
- Voor on-demand streaming diensten en sites die p2p-gebruik faciliteren stelt het Platform invoering van verplicht collectief beheer ("radiomodel") voor. Dit systeem geeft online ondernemers de mogelijkheid nieuwe digitale diensten te ontwikkelen en garandeert rechthebbenden een eerlijke vergoeding.
- Legaliseer daarnaast het niet-commercieel up- en downloaden (p2p-gebruik) door privé-personen middels introductie van een internetvergoeding (te betalen via het internet abonnement). (Het commercieel faciliteren van peer-to-peer gebruik zal enkel toegestaan zijn onder de voorwaarden zoals beschreven in deel II van het voorstel.)

Deze wettelijke vergoedings- en licentiemodellen (die in Frankrijk, Nederland en de meeste andere Europese lidstaten voor radio-uitzendingen en thuis kopiëren al jaren succesvol ingezet worden) beogen een duurzaam evenwicht te creëren tussen de betrokken belangen en respecteren zowel de privacy van consumenten, de vrijheid van meningsuiting, ondernemerschap, innovatie, als het recht van makers en producenten op een eerlijke vergoeding.

Uiteraard zijn wij altijd tot het geven van een toelichting op onze voorstellen beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Namens 3©DA – Consumers and Creators for Creation in the Digital Age
Consumentenbond

Michiel Karskens
Manager Public Affairs

bijlage: 1

Cc: Staatssecretaris van Veiligheid & Justitie

Consumentenbond